

AMOTYČ

Prečo
JEDNOTKÁRI
pracujú pre
TROJKÁROV
a dvojkári pre štát

Spríevodca Bohatého
otca finančným
vzdelávaním pre rodičov

ROBERT T. KIYOSAKI

Prečo
JEDNOTKÁRI
pracujú pre
TROJKÁROV
a dvojkári pre štát

**Why “A” Students Work For “C” Students: Rich Dad’s Guide To
Financial Education For Parents**

Copyright © 2013 by Robert T. Kiyosaki

This edition published by arrangement with Rich Dad Operating
Company, LLC.

All rights reserved.

Translation © Mgr. Milivoj Voltner 2013

Design © Motýl’ design 2013, 2025

Slovak edition © Vydavateľstvo Motýl’, s. r. o., 2013, 2025

ISBN: 978-80-8164-398-9

Prečo
JEDNOTKÁRI
pracujú pre
TROJKÁROV
a dvojkári pre štát

Robert T. Kiyosaki

VYDAVATELSTVO MOTÝČ

„Každý sa narodí ako génius, ale sám život ho o tento mimoriadny dar pripraví.“

- R. Buckminster Fuller

Venovanie

*Všetkým rodičom... prvým a najdôležitejším učiteľom
svojich detí*

*„Ked' som mal päť rokov, mama mi povedala, že šťastie
je kľúčom k životu.*

*Ked' som začal chodiť do školy, spýtali sa ma, čím
chcem byť, keď vyrastiem. Odpovedal som: „šťastný“.*

*Povedali mi, že nerozumiem otázke, a ja som im
odpovedal, že oni nerozumejú životu.“*

- John Lennon

Obsah

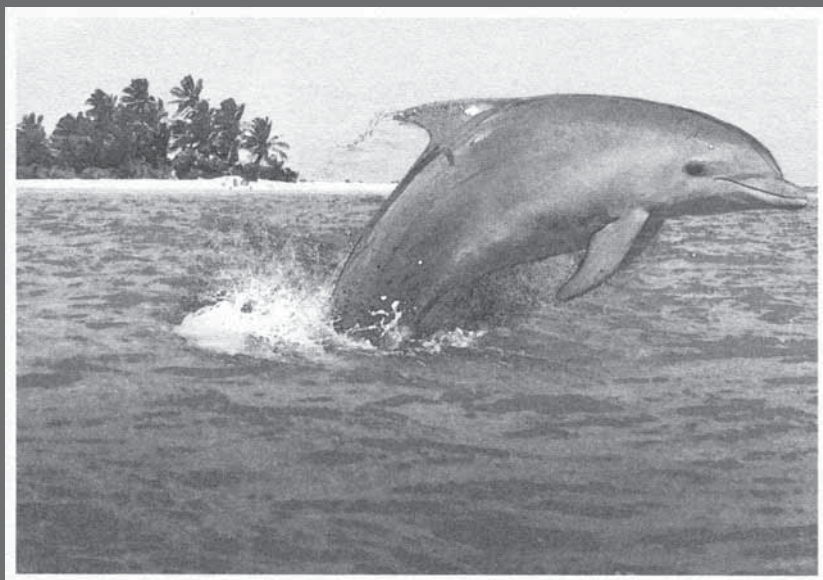
Úvod Prebudte finančného génia vo svojom dieťati.....	13
Časť prvá Pripravujú školy vaše dieťa na skutočný život?.....	25
Úvod k prvej časti	27
Prvá kapitola	
Lekcia č. 1.: Kríza vzdelávania.....	29
Druhá kapitola	
Lekcia č. 2.: Koniec rozprávky	47
Tretia kapitola	
Lekcia č. 3.: Pripravte svoje dieťa na najhoršie.....	65
Štvrtá kapitola	
Lekcia č. 4.: Učebné obdobia.....	97
Piata kapitola	
Lekcia č. 5.: Prečo najlepší študenti v živote zlyhávajú	133
Šiesta kapitola	
Lekcia č. 6.: Prečo niektorí bohatí ľudia skončia na mizine	143
Siedma kapitola	
Lekcia č. 7.: Prečo sú géniovia štedrí	177
Ôsma kapitola	
Lekcia č. 8.: Nároková mentalita	201
Časť druhá Odlišný pohľad	233
Úvod k druhej časti	235
Deviata kapitola	
Odlišný pohľad na inteligenciu	243

<i>Desiata kapitola</i>	
Odlišný pohľad na vysvedčenie.....	251
<i>Jedenásta kapitola</i>	
Odlišný pohľad na chamtivosť	269
<i>Dvanásta kapitola</i>	
Odlišný pohľad na dlh.....	291
<i>Trinásta kapitola</i>	
Odlišný pohľad na dane.....	307
<i>Štrnásť kapitola</i>	
Odlišný pohľad na slová	323
<i>Pätnásť kapitola</i>	
Odlišný pohľad na Boha a peniaze.....	347
<i>Časť tretia</i> Poskytnite svojmu dieťaťu nespravodlivú výhodu	361
Úvod k tretej časti	363
<i>Šestnásť kapitola</i>	
Desať nespravodlivých výhod finančného vzdelania	369
<i>Časť štvrtá</i> Škola pre kapitalistov.....	393
Úvod k štvrtej časti	395
<i>Sedemnásť kapitola</i>	
Buďte ako FED.....	401
<i>Osemnásť kapitola</i>	
Ako si tlačím vlastné peniaze	409
<i>Záverečná úvaha</i>	427

Úvod

PREBUĎTE FINANČNÉHO GÉNIA VO SVOJOM DIEŤATI

„Každý je génius. Pokiaľ budete posudzovať rybu podľa jej schopnosti vyliezť na strom, prežije celý život s vedomím, že je hlúpa.“

- Albert Einstein

ÚVOD

Keď sa chystám napísať novú knihu, zakaždým sa pýtam sám seba: „Prečo ju chcem napísať?“

Odpoveď je jednoduchá a stále rovnaká. Celý čas, čo píšem knihy o finančnom vzdelaní, si lámem hlavu nad tým, prečo sa v našich školách neučí o peniazoch a prečo učitelia každý deň vtĺkajú deťom do hlavy to, čo kedysi dávno vtĺkali aj nám:

„Chod' do školy, aby si zohnal dobré zamestnanie. Ak nebudeš chodiť do školy, dobré zamestnanie nezoženieš.“¹

Prečo máme chodiť do školy?

Táto otázka ma nútila pýtať sa svojich učiteľov: „Chodíme do školy preto, aby sme si našli prácu? Spočívajú dôvody, aby som si našiel prácu, v tom, že budem zarábať peniaze? Ak peniaze sú tým dôvodom, prečo sa o nich potom neučíme?“

Nikdy som na svoje otázky nedostal odpoveď.

Cisárovo nové šaty

To je názov dánskej rozprávky, ktorú v roku 1837 napísal Hans Christian Andersen.

Stručný dej:

V dávnych časoch žil v jednom kráľovskom meste cisár, ktorý sa staral iba o svoje šaty a stále sa chcel ukazovať v nových, ešte krajších. Raz prišli do mesta dvaja podvodníci, ktorí o sebe tvrdili, že sú výborní tkáči a dokážu utkať šaty z tej najkrajšej látky na svete. Táto látka, povedali, je navyše zázračná a šaty z nej utkané budú

---

¹ Autor má väčšinou na mysli ukončenie strednej školy a pokračovanie v štúdiu na vysokej škole – pozn. prekl.

neviditeľné pre každého, kto nie je hoden svojho postavenia alebo je hlúpy. Cisár sa veľmi potešil a ihneď dal šikovným tkáčom veľký preddavok, aby sa pustili do práce.

Jedného dňa si cisár povedal, že sa pozrie, ako im ide práca od ruky, ale vzápätí si spomenul na to, že látka je zázračná, a trochu sa zľakol. Pravda, on sa nemá čoho báť, ale predsa... Radšej tam najprv poslal dvoch svojich verných ministrov. Obaja, samozrejme, nič nevideli, ale zo strachu, že sú azda hlúpi alebo sa nebudaj nehodia pre svoj úrad, začali látku vychvalovať.

Čoskoro sa v meste rozšírila zvesť o krásnych vzoroch nových šiat a cisár zatúžil vidieť ten zázrak na vlastné oči. Zhromaždil všetkých veľmožov a dvoranov a v ich sprievode sa pobral ku tkáčom, aby sa nechal do nových šiat obliecť a mohol sa v nich zúčastniť slávnostného sprievodu mestom pred zrakmi obyvateľov. Hoci videl, že na sebe nič nemá, nechcel si ani on pripustiť, že je nehodný svojho úradu a bál sa, že by si jeho poddaní o ňom mohli myslieť, že je hlúpy. A tak stál hrdo na čele veľkého sprievodu a usmieval sa na všetky strany.

Všetci obyvatelia mesta jasali, pretože nikto z nich sa neodvážil priznať, že nič nevidí, aby si o ňom ostatní nepomysleli, že je neschopný hlupák, a vebili cisárovi nové šaty, až odrazu jeden malý chlapec zakričal: „Veď cisár na sebe nič nemá!“

Jeho rodičia zalapali po dychu a snažili sa dieťa umlčať, ale chlapec sa nedal. Krútil sa, snažil sa im vytrhnúť a odtiahnuť ich ruky, ktoré mu zakrývali ústa. Keď sa mu to podarilo, znova vykrikoval: „Cisár je nahý!“ Niekoľko ostatných detí sa začalo chichotať a postupne sa k nim pridávali aj niektorí dospelí.

Otec chcel zachrániť situáciu a skríkol: „Počujete, čo vraví to nevinné dieťa? Dieťa je dieťa a je vždy hodné svojho postavenia! To znamená, že hovorí pravdu! Vtedy si ľudia začali šepkať: „Veď je to pravda! Cisár je nahý!“

„Cisár je nahý! Je nahý!“ kričali odrazu všetci.

Cisár to počul a zľakol sa. Nie je predsa možné, aby všetci ľudia boli hlúpi, pomyslel si. No nedá sa nič robiť, musí ísť ďalej.

A nahý cisár si vykračoval ešte pyšnejšie a komorníci za ním niesli vlečku, ktorej nebolo.

Čo Američania naozaj chcú... Naozaj

Dr. Frank Luntz, politický poradca, stratég Republikánskej strany, uznávaný odborník na analýzu výsledkov volieb a človek, ktorý rád svojimi otázkami v prieskumoch verejnej mienky dvíha Američanom adrenalín, napísal v roku 2009 knihu s názvom *What Americans Really Want... Really*. Jedna z otázok v prieskume, ktorý zverejnil vo svojej knihe, znela:

Ak by ste si mohli vybrať, boli by ste radšej majiteľom podniku alebo výkonným riaditeľom spoločnosti, ktorá je uvedená na zozname Fortune 500?²

Respondenti reagovali nasledovne:

80 % Podnikateľom a majiteľom podniku, ktorý zamestnáva 100 a viac ľudí.

14 % Výkonným riaditeľom spoločnosti uvedenej na zozname Fortune 500, ktorá zamestnáva viac ako 10 000 ľudí.

6 % Neviem/nechcem uviesť

Inak povedané, Američania dnes chcú byť *podnikateľmi*.

Problém však spočíva v tom, že náš školský systém vedie naše deti k tomu, aby sa z nich stali *zamestnanci*.

Preto učitelia a rodičia neustále hovoria: „Choď do školy, aby si získal dobre platené zamestnanie.“

Iba málo učiteľov alebo rodičov povie: „Choď do školy, aby si vytvoril dobre platené zamestnanie.“

Medzi zručnosťami zamestnanca a podnikateľa je obrovský rozdiel. Vo väčšine škôl sa však zručnosti potrebné na podnikanie nevyučujú.

Dr. Luntz zistil, že až 70 % zamestnancov pracujúcich na plný úväzok v rôznych spoločnostiach zvažuje alebo niekedy zvažovalo

---

² Každoročný rebríček zostavený časopisom Fortune, v ktorom je zoradených 500 amerických súkromných a verejných spoločností podľa výšky ich hrubého obratu – pozn. prekl.

možnosť rozbehnúť vlastný podnik. Mnohí ľudia snívajú o tom, že sa stanú podnikateľmi, no iba málo z nich má odvahu ísť do takého rizika. Nedostatočné finančné vzdelanie je hlavnou príčinou, prečo väčšina ľudí nakoniec zostane v zamestnaní. Majú strach, že bez finančného vzdelania prídu o prácu, nebudú poberať pravidelnú výplatu alebo jednoducho neuspeli a skončia zle.

Pre podnikateľov sú finančné vzdelanie a zmeny s ním spojené kľúčové.

Zabudnite na titul MBA (Master of Business Administration)

Dr. Luntz vo svojej knihe ďalej uvádza:

„Ako pripraviť mladú generáciu Američanov na úspech v podnikaní? Zabudnite na študijné programy a tituly MBA. Väčšina vysokých škôl s ekonomickým či obchodným zameraním vás učí, ako dosiahnuť úspech skôr v zamestnaní ako v podnikaní. No začať od piky a postupne rozvíjať narastajúce zručnosti je to, v čom naša krajina exceluje.“

Koniec amerického sna

Američania vždy chceli byť podnikateľmi.

Ľudia sem prichádzali – niektorí z dôvodov nepredstaviteľného utrpenia a núdze – za vidinou a prisľubom amerického sna, ktorý ich priťahoval. Od samého počiatku prisťahovalectva milióny ľudí utekali do Ameriky pred útlakom európskych kráľov a kráľovien alebo pred komunistickými diktátormi z rôznych krajín sveta, len aby na vlastnej koži zažili americký sen. *Svoj americký sen.*

Americký sen predstavuje práve to, čo Dr. Luntz opisuje vo svojej knihe: *„...začať od piky a postupne rozvíjať narastajúce zručnosti je to, v čom naša krajina exceluje.“*

Zdá sa, že naše školy už na americký sen zabudli. Náš vzdelávací systém usmerňuje študentov iba k tomu, aby získavali jednotky alebo Áčka (*Akademicky vzdelaní*) a dvojky alebo Béčka (*Byrokrati*). Neuznáva trojky, teda Céčka (kapitalisti, v angličtine *Capitalists*).

A sú to práve trojkári, ktorí sa najčastejšie vydajú na cestu podnikania a nesú vo svojich rukách pochodeň kapitalizmu, pričom vytvárajú nové pracovné miesta.

Opýtajte sa dnešných podnikateľov a mnohí vám povedia, že byrokratický aparát a vláda štátneho úradníctva aktívne ubijajú a ničia podnikateľského ducha kapitalizmu.

Takisto vám povedia, že veľa mladých absolventov vysokých škôl nemá potrebné zručnosti pre súčasné podnikateľské prostredie. V skutočnosti mnohí z nich zaujímajú voči kapitalizmu „nepriaznivý a škodlivý“ postoj.

Nenávisť voči kapitalistom

V roku 2008 Kauffmanova nadácia, popredná poradná skupina expertov v Amerike, poverila Dr. Luntza, aby zistil, čo si Američania myslia o kapitalizme. Jeho prieskum odhalil túto skutočnosť:

*„...je ťažké povedať, ktorá z emócií prevláda: či **rešpekt** pred podnikateľmi, alebo **nenávisť** voči riadiacim pracovníkom.“*

V novembri 2012 Hostess Brands, veľkoobchodná pekáreň a distribútor slávnych pekárenských výrobkov ako Twinkies (piškótový koláč s krémovou alebo banánovou náplňou) či Wonder Bread (toastový chlieb), zatvorila dvere svojej výroby a požiadala o vyhlásenie konkurzu. Výkonný riaditeľ Hostess Brands vyhlásil, že spoločnosť musela zastaviť prevádzku pre požiadavky odborov na zvýšenie plátov a zlepšenie zamestnaneckých výhod.

Čo je horšie, netýka sa to iba 18 000 zamestnancov, ktorí prišli o prácu, ale malo to okamžitý a nepriaznivý dosah aj na ich rodiny. Ak rátame s tým, že každá rodina má štyroch členov, počet postihnutých osôb nám vzrastie na závažných 72 000. Tento dominový efekt sa širil od jednotlivých rodín cez školy a sťahol so sebou aj drobné súkromné podniky, ako napríklad zubné ambulancie, maloobchodné predajne, obchody s potravinami, čistiarne, autoopravovne, ba dokonca kostoly a rôzne komunity.

Neskôr vyšlo najavo, že výkonný riaditeľ Hostess Brands a jeho „slávny“ tím si nechali vyplatiť odstupné v miliónoch dolárov. Niet

divu, že Američania dnes tak veľmi *nenávidia* výkonných riaditeľov a riadiacich pracovníkov. Mnohí z nich sú absolventi našich najlepších škôl, a to vyvoláva otázku: Je aj toto súčasťou výučby na našich vysokých ekonomických a obchodných školách?

Bohužiaľ, áno.

Veľa bystrých a nadaných študentov ukončí štúdium s titulom MBA a zamestná sa v prvotriednych spoločnostiach, kde stúpajú po kariérnom rebríčku ako *zamestnanci*, ale nie ako *podnikatelia*. Najambicióznejší sú v tomto ohľade práve výkonní riaditelia a riadiaci pracovníci veľkých spoločností.

Výkonní riaditelia nie sú kapitalisti

V tejto knihe píšem aj o tom, prečo väčšina výkonných riaditeľov a riadiacich pracovníkov nie sú kapitalisti. Najčastejšie spadajú do kategórie tzv. *manažérskeho kapitalizmu*, zamestnancov, ktorí pracujú pre *skutočných* podnikateľov, ako boli Steve Jobs, Thomas Edison, Walt Disney a aký je dnes napríklad Mark Zuckerberg a ďalší, ktorí do svojich podnikov nevložíli takmer žiadne vlastné finančné prostriedky.

Je zaujímavé, že Edison a Disney neukončili ani štúdium na strednej škole a Jobs a Zuckerberg nikdy nezískali vysokoškolský diplom.

Z väčšiny jednotkárov, absolventov našich najprestížnejších univerzít, sa stali *manažérskimi kapitalistami* – teda skôr zamestnanci ako „*ozajstní kapitalisti*“. Sú to práve oni, kto napokon skončili na výborne platených pozíciách a sú zodpovední za zlé meno kapitalizmu.

Manažérskimi kapitalistami naháňajú strach

Dr. Luntz v knihe *What Americans Really Want... Really* píše: „...*súčasní kapitalisti naháňajú strach a kapitalizmus je synonymom pre výkonných riaditeľov, ktorí zoberú desiatky miliónov dolárov v ten istý deň, ako svojim vlastnoručným podpisom znesú zo sveta 10 000 pracovných miest.*“

Je smutné, že veľa ľudí nevie, aký je rozdiel medzi *manažérskym* a *skutočným* kapitalistom.

Len si predstavte všetkých tých riaditeľov, ktorým boli vyplatené nehorázne prémie a mimoriadne odmeny, zatiaľ čo milióny zamestnancov prišli o prácu, domov a peniaze usparené na dôchodok. Toto sa v školách učia naši najlepší a najbystrejší mladí ľudia?

Odpoveď znie opäť áno. Naše školy ničia povest kapitalizmu, pretože to, čo učia, nemá so skutočným kapitalizmom nič spoločné.

Bohužiaľ, väčšina rodičov je pyšná na svojho Janka alebo Marienku, ktorí to dotiahli až na najlepších v triede, absolvovali vysokoškolské štúdium s vyznamenaním, získali prácu vo firme, ktorá je na zozname Fortune 500 a ktorí vo veku 26 rokov stúpajú po kariérnom rebríčku a zarábajú šesťciferné sumy. Takých rodičov nezaujima, že škola z ich ratolestí urobila manažérskych kapitalistov namiesto skutočných podnikateľov. Dnes tu máme celosvetovú krízu, pretože:

- Školy sa viac zameriavajú na chamtivosť ako na štedrosť.
- Školy učia mladých ľudí, aby sa pýtali „Koľko peňazí zarobím?“ namiesto „Koľko peňazí zarobím, aby som pomohol ostatným?“
- Školský systém je nastavený tak, aby si absolventi *hľadali* čo najlepšie platené zamestnanie, namiesto toho, aby *vytvárali* čo najlepšie platené zamestnania.
- Školy radia študentom, aby *stúpali* po kariérnom rebríčku, namiesto toho, aby im ukázali, *ako založiť* spoločnosť a vytvoriť si možnosti na osobný rast.
- Školy dávajú prednosť *istote zamestnania* pred *finančnou slobodou*, a preto väčšina zamestnancov žije v strachu, že prídu o prácu.
- Školy neučia takmer nič o peniazoch, preto sa milióny ľudí spoliehajú na vládne programy, ako sú systém sociálneho zabezpečenia a Medicare, a slepo im dôverujú. Milióny ostatných sa radšej zamestnajú v štátnej správe alebo v armáde, nie preto, aby slúžili vlasti, ale pre zaistený dôchodok a výhody nemocenských dávok.

Nová ekonomická kríza

V roku 2007 sa svet zobudil do novej ekonomickej krízy. Príčin tejto súčasnej depresie je naozaj veľa. Pozrime sa aspoň na niektoré z nich:

1. Vlády tlačia čoraz viac peňazí.
2. Dlh, osobné i štátne, sa dnes rátať v biliónoch dolárov.
3. Vládne programy ako systém sociálneho zabezpečenia a Medicare sú podfinancované a celý svet zachvátila nároková mentalita.
4. Vysoká nezamestnanosť mladých ľudí a neschopnosť splácať študentskú pôžičku vážne ohrozujú ich úverovú bonitu.
5. Globalizácia vedie k rýchlemu nárastu a rozvoju nových ekonomík, čo v konečnom dôsledku znamená, že ľudia v týchto krajinách pracujú za menej peňazí a dochádza k exportu pracovných síl, čo zasa vedie k znižovaniu miezd v krajine, kam sa táto lacná pracovná sila presúva.

Toto sú problémy, ktorým vaše deti budú čeliť.

Cisár je nahý!

Otázka, ktorú by si mal klásť každý rodič, znie: Pripravujú školy moje dieťa pre život v skutočnom svete?

Odpoveď je, bohužiaľ, nie.

A je to čím ďalej zložitejšie a problém sa prehlbuje... Ako nás upozornil Hans Christian Andersen vo svojej rozprávke z roku 1837:

*Vtedy si ľudia začali šepkať: „Veď je to pravda! Cisár je nahý!“
„Cisár je nahý! Je nahý!“ kričali odrazu všetci.
Cisár to počul a zľakol sa. Nie je predsa možné, aby všetci ľudia boli hlúpi, pomyslel si. No nedá sa nič robiť, musí ísť ďalej.*

A nahý cisár si vykračoval ešte pyšnejšie a komorníci za ním niesli vlečku, ktorej nebolo.

Podľa mňa sa náš školský systém nemôže priznať k tomu, že školy nepripravujú deti na skutočný život. Bolo by to priznanie neschopnosti a zlyhania – a všetci predsa vieme, čo znamená zlyhanie v školskom systéme.

Ak si škola o vašom dieťati myslí, že nie je dostatočne bystré, znamená to iba jediné – že vaše dieťa nerobí to, čo sa od neho žiada a čo mu prikazujú.

Bez finančného vzdelania vaše dieťa opustí školu nahé. Možno skončí ako jednotkár, ale životom bude kráčať ako ten cisár z rozprávky:

Hoci vedel, že na sebe nič nemá, nechcel si ani on pripustiť, že je nehodný svojho úradu a bál sa, že by si jeho poddaní o ňom mohli myslieť, že je hlúpy.

Keďže náš školský systém zlyhanie nikdy nepripustí, je na rodičoch, prvých a najdôležitejších učiteľoch dieťaťa, aby mu poskytli finančné vzdelanie potrebné na skutočný život vo svete, v ktorom vládnu peniaze.